

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.04.2016, sp. zn. 5 Tdo 407/2016, ECLI:CZ:NS:2016:5.TDO.407.2016.1

Číslo: 16/2017

Právní věta:

I. Hlediska obsažená v § 137 tr. zákoníku směřují ke stanovení skutečné (reálně způsobené) škody na věci, a týkají se proto i akcií jako věcí ve smyslu § 489 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník. Skutečná hodnota akcií určité akciové společnosti může být ovlivněna též výší a reálnou možností uspokojení pohledávek této společnosti, ať již z hlediska jejich případného promlčení nebo přihlášení a uspokojení v insolvenčním řízení. Nelze ovšem bez dalšího ztotožňovat výši (neuspokojených, nedobytných či promlčených) pohledávek s poklesem hodnoty akcií. Výše škody tedy nemůže být určena např. jen pouhým rozdílem celkové hodnoty všech pohledávek akciové společnosti, a hodnoty těch jejích pohledávek, které byly následně řádně přihlášeny do insolvenčního řízení, neboť skutečná kupní cena akcií se musí odvíjet od celkového ekonomického stavu akciové společnosti.

II. Jestliže pachatel v účetnictví obchodní společnosti neuvedl, že některé z postoupených pohledávek byly fakticky nedobytné, s nulovou tržní hodnotou a několik let po splatnosti, přičemž prodloužení splatnosti těchto pohledávek pachatelem nemělo vliv na nemožnost jejich uspokojení, nelze v tomto jednání spatřovat znaky přečinu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku. To platí za předpokladu, že pachatel neovlivňoval informační hodnotu účetních dokladů, ale uměle zvyšoval hodnotu akcií, které hodlal prodat za vyšší cenu.

III. Insolvenční správce je subjektem oprávněným uplatnit nárok na náhradu škody podle § 43 odst. 3 tr. ř. v zastoupení poškozeného. Pokud soud prvního stupně včas a řádně uplatněný nárok insolvenčního správce na náhradu škody ignoroval (v hlavním líčení jej nepřčetl, nerozhodl o něm a ani insolvenčnímu správci nedoručil opis rozsudku) a namísto toho nesprávně rozhodl o nároku uplatněném osobou, která jej nebyla oprávněna uplatnit, může odvolací soud k odvolání obviněného takové pochybení napravit jen tak, že odvoláním napadený výrok o náhradě škody zruší podle § 258 odst. 1 písm. f) tr. ř.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.04.2016

Spisová značka: 5 Tdo 407/2016

Číslo rozhodnutí: 16

Číslo sešitu: 4

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Adhezní řízení, Akcie, Řízení o odvolání, Škoda, Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění

Předpisy: § 137 tr. zákoníku
§ 254 odst. 1 tr. zákoníku
§ 258 odst. 1 písm. f) tr. ř.
§ 43 odst. 3 tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud z podnětu dovolání obviněného J. Č. podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 21. 9. 2015, sp. zn. 6 To 39/2015, a rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2015, sp. zn. 10 T 9/2014, jakož i další rozhodnutí obsahově navazující na zrušená rozhodnutí, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. Městskému soudu v Praze přikázal, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

I.

Dosavadní průběh řízení

1. Rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 10. 3. 2015, sp. zn. 10 T 9/2014, byl obviněný J. Č. uznán vinným zvláště závažným zločinem podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů (dále jen ve zkratce „tr. zákoník“). Ten byl spatřován ve stručnosti v tom, že obviněný jako předseda představenstva obchodní společnosti B. P., a. s., se sídlem v P., v době před uzavřením Smlouvy o smlouvě budoucí kupní s obchodní společností Č. U., a. s., se sídlem v P., týkající se prodeje 100 % akcií obchodní společnosti B. P., a. s., za částku ve výši 200 milionů Kč, uzavřel dne 31. 12. 2007 za obchodní společnost B. P., a. s., s obchodní společností N - P., a. s., se sídlem v P., osm smluv o postoupení pohledávek v celkové výši 68 734 364,88 Kč splatných do 31. 12. 2008, přičemž 79 % portfolia pohledávek o celkové hodnotě 50 704 838,11 Kč tvořily pohledávky za obchodní společností P. M., a. s., se sídlem v P., a s obchodní společností P. M., a. s., osm smluv o postoupení pohledávek v celkové výši 71 420 573,76 Kč splatných do 31. 12. 2008, přičemž 56 % portfolia pohledávek o celkové hodnotě 40 135 545,60 Kč tvořily pohledávky za obchodní společností N - P., a. s., když z celkové hodnoty postoupených pohledávek ve výši 140 154 938,64 Kč byly pouze pohledávky ve výši 6 019 595,40 Kč řádně přihlášeny do konkursů, ale zbývající pohledávky ve výši 134 135 343,24 Kč byly převážně promlčené a nedobytné s nulovou tržní hodnotou, což obviněný vzhledem ke znalosti špatného hospodářského stavu postupnických subjektů věděl, a výše uvedenými operacemi s pohledávkami dosáhl toho, že obchodní společnosti Č. U., a. s., se tyto pohledávky jevíly jako pohledávky ve většině případů do splatnosti. To vše prováděl obviněný s úmyslem uměle navýšit majetek obchodní společnosti B. P., a. s., za účelem získání vyšší ceny za prodej akcií, k čemuž také došlo uzavřením smluv o koupi akcií mezi obchodní společností Č. U., a. s., a obchodní společností B., a. s., a obviněným dne 11. 4. 2008. Navíc se obviněný při uzavírání těchto smluv v bodě 3.3 písm. e) zaručil za správnost, průkaznost a úplnost účetních výkazů odrážejících skutečné majetkové poměry obchodní společnosti B. P., a. s., a za neexistenci položek majících podstatný vliv na hodnotu čistého obchodního majetku této společnosti. Na základě uzavřených smluv o koupi akcií následně obchodní společnost Č. U., a. s., dne 15. 4. 2008 uhradila kupní cenu ve výši 200 milionů Kč. Tímto úmyslným jednáním obviněný uvedl v omyl nabyvatele o skutečné hodnotě obchodní společnosti (akcií), která byla nepoměrně nižší než prodejní, a měl tak způsobit obchodní společnosti Č. U., a. s., škodu ve výši (promlčených a nedobytných pohledávek) 134 135 343,24 Kč.

2. Za to byl obviněný odsouzen podle § 209 odst. 5 tr. zákoníku k trestu odnětí svobody v trvání pěti let, k jehož výkonu byl podle § 56 odst. 3 tr. zákoníku zařazen do věznice s dozorem. Podle § 73 odst. 1 tr. zákoníku byl obviněnému dále uložen trest zákazu činnosti spočívající v zákazu podnikatelské

činnosti s předmětem nákupu zboží za účelem dalšího prodeje a prodeje jako fyzické osobě, jakož i v zákazu výkonu funkce statutárního orgánu právnické osoby zabývající se uvedenou podnikatelskou činností, včetně výkonu této činnosti na podkladě plné moci, na dobu deseti let. Postupem podle § 229 odst. 1 tr. ř. bylo rozhodnuto též o uplatněných nárocích poškozených na náhradu škody tak, že poškození byli odkázáni na řízení ve věcech občanskoprávních.

3. Proti zmíněnému rozsudku soudu prvního stupně podal obviněný odvolání, o němž rozhodl Vrchní soud v Praze usnesením ze dne 21. 9. 2015, sp. zn. 6 To 39/2015, tak, že podle § 258 odst. 2 tr. ř. se z důvodu uvedeného v § 258 odst. 1 písm. f) tr. ř. v napadeném rozsudku zrušuje výrok o náhradě škody.

II.

Dovolání a vyjádření k němu

4. Obviněný J. Č. podal prostřednictvím svého obhájce proti citovanému usnesení Vrchního soudu v Praze dovolání, které opřel o dovolací důvody uvedené v § 265b odst. 1 písm. g), k) a l) tr. ř.

5. Obviněný spatřoval nesprávné hmotněprávní posouzení v první řadě v tzv. extrémním rozporu mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními. Zejména zpochybnil tvrzení soudů, že šlo převážně o promlčené a nedobytné pohledávky s nulovou tržní hodnotou, neboť tomu odporuje důkaz v podobě uznání dlužné částky ze dne 19. 12. 2007 ze strany obchodních společností P. M., a. s., a N - P., a. s. Všechny závazkové vztahy byly podřízeny obchodnímu zákoníku, kde promlčecí doba činila čtyři roky, jež mohla být i opakovaně prodloužena až na deset let. Proto v době uzavření smluv o postoupení pohledávek a kupní smlouvy o koupi akcií pohledávky za obchodními společnostmi P. M., a. s., a N - P., a. s., promlčeny nebyly a ani být nemohly. Podle obviněného naopak žádný z důkazů jednoznačně nepotvrdil, že pohledávky jsou nedobytné s nulovou tržní hodnotou, přičemž výše postoupených pohledávek, které byly řádně přihlášeny do konkursů, není započítávána do výše škody, ačkoliv tyto pohledávky měly stejný režim jako ostatní. V této souvislosti obviněný upozornil, že obchodní společnost B. P., a. s., nevymáhala pohledávky, což mu nemůže být kladeno k tíži. Obviněný namítl existenci extrémního rozporu též ve vztahu k tomu, pokud soudy vzaly za prokázané, že se zaručil za správnost, průkaznost a úplnost účetních výkazů odrážejících skutečné majetkové poměry obchodní společnosti B. P., a. s., a za neexistenci položek majících podstatný vliv na hodnotu jejího čistého majetku. Ve smlouvě o převodu akcií ze dne 11. 4. 2008 je však zmínka o správnosti, průkaznosti a úplnosti účetních výkazů obchodní společnosti ve smyslu výroků auditora osvědčujícího hospodaření a účetnictví obchodní společnosti B. P., a. s., přičemž podle obviněného všechny audity této obchodní společnosti za období, kdy byl on jejím statutárním orgánem, došly k závěrům o auditu v podobě „výrok bez výhrad“. Obviněný dále poukázal na nesprávnost zjištění výše skutečné hodnoty obchodní společnosti (akcií) a způsobené škody. Podle názoru obviněného ze žádného provedeného důkazu nevyplývá, jaká měla být skutečná hodnota převáděné obchodní společnosti (akcií), a proto nelze tvrdit, že cena byla nepoměrně nižší než prodejní. Protože šlo o prodej akcií za dohodnutou kupní cenu jakožto cenu afekční, nikoliv o převod podniku, nelze stanovit výši škody, aniž by byla zjištěna hodnota prodávaných akcií. Cena těchto akcií byla sjednána bez určení jakýchkoliv ukazatelů a ekonomických poměrů obchodní společnosti B. P., a. s., ve výši asi 43,9 % jejich nominální hodnoty. Jak dále obviněný zdůraznil, akcie nevyjadřuje vztah jen k pohledávkám, ale k celému majetku akciové společnosti, přičemž poukázal na rozšiřování výrobního závodu zmíněné obchodní společnosti, které mělo vést k navýšení tiskové produkce. Podle obviněného pak nemohla být kupní cena o zhruba 134 milionů Kč levnější, neboť částka 95 milionů Kč byla neprodleně poukázána na úhradu bankovního úvěru poskytnutého obchodní společnosti B. P., a. s., aby banka uvolnila její akcie.

6. Obviněný ve svém dovolání dále namítl, že žádné konkrétní údaje ohledně obchodní společnosti B. P., a. s., sám nepředával kupující obchodní společnosti Č. U., a. s., ale tyto byly získávány

prostřednictvím účtárny či vedoucím účtárny. Jak dále obviněný zdůraznil, nikdy neprováděl účetní operace s úmyslem uměle navýšit majetek obchodní společnosti B. P., a. s., nevedl její účetnictví a nikdy nevydal pokyn k zaúčtování jakýchkoliv pohledávek. O správnosti účetnictví byl přesvědčen z auditorských zpráv a jeho účast na jednání, které je mu kladeno za vinu, spočívala pouze v podpisu smluvních dokumentů a předcházejícím jednání o ceně akcií. Podle názoru obviněného kupující obchodní společnost musela vědět o pohledávkách obchodní společnosti B. P., a. s., neboť byly zaúčtovány v účetnictví a řádně evidovány, přičemž obviněný nezaručil dobytost jakýchkoliv pohledávek.

7. Obviněný zpochybnil rovněž své úmyslné zavinění, protože jeho jednání nesměřovalo k jakémukoliv podvodnému jednání a o jeho úmyslu nesvědčí ani žádný z provedených důkazů. Naopak, jak vyplynulo z dokazování, ke shodnému či obdobnému postoupení pohledávek došlo již v roce 2006. Podle obviněného je jeho úmysl zpochybněn i dalším stíháním obviněného pro totožný skutek, v němž je spatřován zvláště závažný zločin úvěrového podvodu, a rovněž časovou posloupností uzavíraných dokumentů. Závěr o tom, že v účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech byly uvedeny nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, by pak mohl vést k posouzení jednání obviněného jako jiného trestného činu (např. podle § 254 tr. zákoníku).

8. Obviněný vytkl též porušení zásady subsidiarity trestní represe, což odůvodnil tím, že je žalován v obchodněprávních sporech, a to o slevu z kupní ceny za převod daných akcií, přičemž je zde požadována sleva z kupní ceny ve výši 44 200 000 Kč, nikoliv 134 000 000 Kč, a dále o náhradu škody pro porušení povinnosti péče řádného hospodáře jako člena představenstva z důvodu nevymáhání pohledávek. Jak dále obviněný uvedl, insolvenční řízení byla zahájena až po čtyřech letech od prodeje akcií, přičemž ze samotných řízení nevyplývá, že by jednání obviněného mělo jakýkoliv vliv na vznik úpadku. Trestní stíhání podle obviněného není namístě, neboť jeho jednání se pohybuje výhradně v rovině vztahů občanskoprávních. V této souvislosti odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 24. 1. 2001, sp. zn. [7 Tz 290/2000](#), usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2014, sp. zn. [11 Tdo 357/2014](#), a dále na několik rozhodnutí Ústavního soudu.

9. Obviněný dále ve svém dovolání uplatnil dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř., protože odvolací soud rozhodl pouze o zrušení výroku o náhradě škody, aniž by se ve vlastním rozhodnutí zabýval ostatními výroky rozsudku soudu prvního stupně. Dále podle obviněného chybí výrok o důsledcích zrušení výroku o náhradě škody. Pokud soud prvního stupně jednal s jinými subjekty jako s poškozenými a nejednal s insolvenčním správcem, pak v celém trestním řízení vystupovaly na straně poškozených ty osoby, kterým uvedené právo nepřislušelo. Obviněný to považuje za podstatnou vadu řízení, kterou nelze zhojit pouze zrušením výroku o náhradě škody, neboť má dopad i na hmotněprávní stránku věci a na posouzení viny i trestu.

10. Závěrem svého dovolání obviněný navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení Vrchního soudu v Praze, jakož i jemu předcházející rozsudek Městského soudu v Praze, a aby věc přikázal Vrchnímu soudu v Praze, případně Městskému soudu v Praze k novému pojednání a rozhodnutí.

11. Nejvyšší státní zástupce se vyjádřil k dovolání obviněného J. Č. prostřednictvím státního zástupce činného u Nejvyššího státního zastupitelství. Pokud jde o dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., státní zástupce nedovodil z odůvodnění dotčených soudních rozhodnutí existenci extrémního nesouladu mezi provedenými důkazy a učiněnými skutkovými zjištěními. Soudy totiž postupovaly v souladu s pravidly zakotvenými v § 2 odst. 5, 6 tr. ř., přičemž odůvodnění jejich rozhodnutí splňuje požadavky ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř. a je zcela přezkoumatelné. Soud prvního stupně vysvětlil především na s. 30 a 31 svého rozsudku, proč považoval pohledávky za nedobytné s nulovou hodnotou a proč nepokládal za podstatnou otázku promlčení pohledávek. Státní zástupce s tím souhlasil, přičemž formální prodloužení splatnosti pohledávek nemohlo mít s ohledem na okolnosti celé operace vliv na to, že hodnota pohledávek byla v podstatě nulová. Jak dále státní zástupce

zdůraznil, ani neuvedení dovětku „ve smyslu výroků auditora osvědčujícího hospodaření a účetnictví obchodní společnosti“ ve skutkové větě nemá vliv na trestní odpovědnost obviněného. Taktéž s námitkou nesprávnosti stanovené výše škody se soudy vypořádaly (viz s. 30 rozsudku soudu prvního stupně a s. 4 usnesení odvolacího soudu) a státní zástupce souhlasí s jejich závěry.

12. Podle názoru státního zástupce směřují proti skutkovým zjištěním a neodpovídají dovolacím důvodům ta tvrzení obviněného, podle nichž nepředával kupující obchodní společnosti Č. U., a. s., žádné konkrétní informace o obchodní společnosti B. P., a. s., nikdy neprováděl účetní operace s úmyslem uměle navýšit majetek posledně jmenované obchodní společnosti, nevedl její účetnictví, nevydal pokyn k zaúčtování jakýchkoliv pohledávek, na podkladě auditorských zpráv byl přesvědčen o správnosti účetnictví, přičemž účast obviněného na jednání spočívala pouze v podpisu smluvních dokumentů a předcházejícím jednání o ceně akcií a poškozená obchodní společnost nemohla být uvedena v omyl, neboť musela vědět o pohledávkách. Pokud jde o namítaný nedostatek úmyslného zavinění obviněného, ze skutkové věty v rozsudku soudu prvního stupně podle státního zástupce vyplývá, že obviněný jednal úmyslně, když věděl o špatném hospodářském stavu zúčastněných subjektů a operace s pohledávkami probíhaly se záměrem uměle navýšit majetek za účelem získání vyšší kupní ceny za akcie. Státní zástupce pokládá za nedůvodné i výhrady obviněného týkající se časové posloupnosti uzavíraných dokumentů a toho, že kupující obchodní společnost měla přístup ke všem potřebným dokladům a že kupní cena byla sjednána dohodou jako cena afekční, přičemž i tyto námitky směřují proti skutkovým zjištěním. Státní zástupce neshledal ani porušení zásady subsidiarity trestní represe a odkázal na usnesení Ústavního soudu ze dne 23. 10. 2014, sp. zn. [I. ÚS 1548/14](#), podle něhož není vyloučeno, aby došlo k uplatnění trestní represe spolu s jiným druhem odpovědnosti nebo pouze k vyvození trestní odpovědnosti.

13. Státní zástupce nepovažuje za naplněný ani dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř., který měl spočívat v chybějících výrocích napadeného usnesení odvolacího soudu. Podle názoru státního zástupce je však zcela v souladu s ustálenou soudní praxí, jestliže odvolací soud rozhodne o odvolání obviněného jediným výrokiem, takže pokud dojde ke změně rozsudku soudu prvního stupně, je tím rozhodnuto o celém odvolání a ve zbytku se již odvolání nezamítá. Státní zástupce v této souvislosti odkázal na usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 5. 2006, sp. zn. [3 Tdo 640/2006](#).

14. Závěrem svého vyjádření státní zástupce navrhl, aby Nejvyšší soud podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř. odmítl dovolání obviněného jako zjevně neopodstatněné.

III.

Přípustnost dovolání

15. Nejvyšší soud po zjištění, že byly splněny všechny formální a obsahové podmínky k podání dovolání, dospěl k následujícím závěrům.

16. Pokud jde o dovolací důvody, obviněný opřel své dovolání o ustanovení § 265b odst. 1 písm. g), k) a l) tr. ř. První z těchto dovolacích důvodů je naplněn, jestliže rozhodnutí spočívá na nesprávném právním posouzení skutku nebo na jiném nesprávném hmotněprávním posouzení. Druhý z nich je dán, když v rozhodnutí chybí některý výrok nebo je neúplný. Konečně třetí z uplatněných dovolacích důvodů lze dovodit tehdy, pokud bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí nebo přestože byl v řízení mu předcházejícím dán důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 2 písm. a) až k) tr. ř.

17. Dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. je dán tehdy, když skutek, pro který byl obviněný stíhán a odsouzen, vykazuje znaky jiného trestného činu, než jaký v něm spatřovaly soudy nižších stupňů, anebo nenaplnuje znaky žádného trestného činu. Nesprávné právní posouzení skutku

může spočívat i v okolnosti, že rozhodná skutková zjištění, z nichž vycházely soudy nižších stupňů, neposkytují dostatečný podklad pro závěr o tom, zda je stíhaný skutek vůbec trestným činem, popřípadě o jaký trestný čin jde. Podobně to platí o jiném nesprávném hmotněprávním posouzení, které lze dovodit pouze za situace, pokud byla určitá skutková okolnost posouzena podle jiného ustanovení hmotného práva, než jaké na ni dopadalo.

18. Nejvyšší soud podle § 265i odst. 3, 4 tr. ř. přezkoumal zákonnost a odůvodněnost napadeného usnesení i jemu předcházející řízení, a to v rozsahu a z důvodů uvedených v dovolání. Obviněný J. Č. v části svého dovolání uplatnil námitky, které odpovídají dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., pokud zpochybnil naplnění subjektivní a objektivní stránky trestného činu podvodu, zejména s poukazem na nesprávný způsob výpočtu výše škody a na možnost posouzení skutku jako trestného činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 tr. zákoníku, a vytkl rovněž porušení zásady subsidiarity trestní represe. Po přezkoumání dospěl Nejvyšší soud k závěru, že dovolání obviněného je zčásti důvodné a usnesení odvolacího soudu ani jemu předcházející rozsudek soudu prvního stupně nemohou obstát.

IV.

Důvodnost dovolání

19. Trestného činu podvodu podle § 209 odst. 1, odst. 5 písm. a) tr. zákoníku se dopustí ten, kdo sebe nebo jiného obohatí tím, že uvede někoho v omyl, využije něčího omylu nebo zamlčí podstatné skutečnosti, a způsobí tak na cizím majetku škodu velkého rozsahu. Pokud jde o subjektivní stránku tohoto trestného činu, k jeho spáchání je třeba úmyslné zavinění pachatele.

20. Nejvyšší soud považuje za důvodné dovolání obviněného J. Č. v té části, v níž vytkl nesprávnou výši škody, kterou měl způsobit posuzovaným trestným činem podvodu. Obviněnému je zapotřebí přisvědčit především potud, že při stanovení výše škody způsobené trestným činem, je-li škoda jedním ze znaků objektivní stránky skutkové podstaty daného trestného činu nebo tzv. těžším následkem odůvodňujícím použití vyšší trestní sazby a byla-li způsobena na věci, je nutno respektovat kritéria obsažená v ustanovení § 137 tr. zákoníku. Primárně se tedy vychází z obvyklé ceny věci, která byla předmětem útoku v době a místě činu. Nelze-li takto zjistit výši škody, vychází se z účelně vynaložených nákladů na obstarání stejné nebo obdobné věci nebo na uvedení věci v předešlý stav. Zmíněná kritéria směřují ke stanovení skutečné (reálně způsobené) škody na věci, a týkají se proto i akcií jako věcí ve smyslu § 489 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (viz též ustanovení § 89 odst. 13 zákona č. 140/1961 Sb., trestního zákona, ve znění účinném do 31. 12. 2009, a § 134 odst. 2 tr. zákoníku, ve znění účinném do 31. 5. 2015). Přitom podstatou trestného činu podvodu, který měl spáchat obviněný, bylo to, aby zkreslením skutečného stavu pohledávek obchodní společnosti B. P., a. s., uměle zvýšil majetek této společnosti, a tím i cenu jejích akcií, které prodával obchodní společnosti Č. U., a. s. Operacemi konkretizovanými v popisu skutku ve výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně pak měl obviněný uvést v omyl obchodní společnost Č. U., a. s., ohledně skutečné hodnoty prodávaných akcií obchodní společnosti B. P., a. s., za které prvně zmíněná společnost zaplatila (vyšší) cenu neodpovídající skutečné (nižší) hodnotě koupených akcií. Škoda tedy měla být způsobena prostřednictvím akcií jako cenných papírů, které jsou specifickými věcmi ve smyslu § 514 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku.

21. Soud prvního stupně ve výroku o vině a následně i v odůvodnění svého rozsudku k tomu uvedl, že obviněný svým jednáním způsobil poškozené obchodní společnosti Č. U., a. s., škodu ve výši 134 135 343,24 Kč, která odpovídá souhrnu nedobytných a promlčených pohledávek obchodní společnosti B. P., a. s. (viz s. 19 výroku a s. 31 odůvodnění jeho rozsudku). Odvolací soud se pak ztotožnil s názorem soudu prvního stupně, pokud jde o výrok o vině a trestu, a to včetně výše škody, kterou měl obviněný způsobit. Nejvyšší soud ovšem považuje za nesprávný právní závěr soudů obou nižších soudů, který se týká toho, v čem měla spočívat způsobená škoda a jaká je její výše. Obviněný J. Č.

totiž neprodával obchodní společnosti Č. U., a. s., pohledávky, které měla vůči svým dlužníkům obchodní společnost B. P., a. s., za niž jednal, ale akcie této posledně zmíněné obchodní společnosti. Skutečná hodnota jejich akcií sice byla ovlivněna též výší a reálnou možností uspokojení uvedených pohledávek, ať již z hlediska jejich případného promlčení, nebo přihlášení a uspokojení v insolvenčním (konkursním) řízení, ovšem nelze bez dalšího ztotožňovat výši (neuspokojených, nedobytných či promlčených) pohledávek s poklesem hodnoty akcií. Výše škody tedy nemůže být určena jen pouhým rozdílem celkové hodnoty všech pohledávek obchodní společnosti B. P., a. s., a hodnoty těch jejich pohledávek, které byly následně řádně přihlášeny do konkursů, neboť skutečná kupní cena akcií se měla odvíjet od celkového ekonomického stavu obchodní společnosti B. P., a. s. Ačkoliv tedy není pochyb o tom, že výše jejich nedobytných pohledávek by měla značný vliv na kupní cenu prodávaných akcií, a že obchodní společnosti Č. U., a. s., tak mohla vzniknout škoda, její výši nelze bez dalšího určit jako výši nedobytných pohledávek obchodní společnosti B. P., a. s. Přitom, jak správně vytkl obviněný ve svém dovolání, z dosavadních skutkových zjištění a z provedených důkazů nevyplývá, jaká měla být skutečná hodnota akcií obchodní společnosti B. P., a. s., které obviněný prodával obchodní společnosti Č. U., a. s., a proto není zřejmé, o kolik byla nižší než cena smluvená a zaplacená a v jakém rozsahu se na této skutečné (nižší) ceně prodávaných akcií projevilo to, že pohledávky obchodní společnosti B. P., a. s., za jejími dlužníky ve výši 134 135 343,23 Kč byly „převážně promlčené a nedobytné s nulovou tržní hodnotou“. Nejvyšší soud proto uzavírá, že nebylo možné stanovit výši škody způsobené trestným činem podvodu, aniž by byla zjištěna reálná hodnota prodávaných akcií, a že škodu zde nemohla představovat výše promlčených a nedobytných pohledávek obchodní společnosti B. P., a. s.

22. Obviněný dále ve svém dovolání tvrdil, že jeho jednání by bylo možné posoudit spíše jako trestný čin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku, avšak v tomto ohledu neuvedl žádné konkrétní důvody pro takové odlišné právní posouzení a ani jinak zmíněnou námitku blíže nespecifikoval. Proto se jí Nejvyšší soud nemohl podrobněji zabývat, nicméně nad rámec obsahu dovolání k ní zdůrazňuje následující. Trestného činu zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku se dopustí ten, kdo nevede účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady sloužící k přehledu o stavu hospodaření a majetku nebo k jejich kontrole, ač je k tomu podle zákona povinen, kdo v takových účetních knihách, zápisech nebo jiných dokladech uvede nepravdivé nebo hrubě zkreslené údaje, anebo kdo takové účetní knihy, zápisy nebo jiné doklady změní, zničí, poškodí, učiní neupotřebitelnými nebo zatají, a ohrozí tak majetková práva jiného nebo včasné a řádné vyměření daně. V tomto případě však nedošlo k naplnění objektivní stránky skutkové podstaty uvedeného trestného činu v žádné jeho alternativě. Účetnictví obchodní společnosti B. P., a. s., bylo vedeno řádně, o čemž svědčí i závěry z auditorských zpráv. Podstata jednání obviněného totiž spočívala v tom, že pohledávky obchodní společnosti B. P., a. s., postoupil na subjekty, o jejichž špatném hospodářském stavu věděl, a navíc prodloužil splatnost těchto pohledávek tak, aby se jevily kupující obchodní společnosti Č. U., a. s., jako pohledávky dobyté. Jestliže v účetnictví obchodní společnosti B. P., a. s., nebylo konkrétně uvedeno, že většina z postoupených pohledávek byla fakticky nedobytná, s nulovou tržní hodnotou a několik let po splatnosti, přičemž prodloužení splatnosti těchto pohledávek obviněným nemělo vliv na nemožnost jejich uspokojení, nelze v tom spatřovat znaky trestného činu podle § 254 odst. 1 tr. zákoníku. Jak je navíc z rozhodných skutkových zjištění zřejmé, obviněný právě zmíněnou skutečnost úmyslně zamlčel obchodní společnosti Č. U., a. s., a ostatně i obchodní společnosti provádějící audit. Tím se snažil uměle zvýšit hodnotu majetku obchodní společnosti B. P., a. s., a tedy i jejich akcií, které prodával. Již na první pohled je proto evidentní, že nejde o trestný čin zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění, neboť obviněný neovlivňoval informační hodnotu účetní evidence a příslušných dokladů, ale cenu akcií, jejichž prostřednictvím chtěl sebe a jiného obohatit ke škodě obchodní společnosti Č. U., a. s. Zkreslování údajů o stavu hospodaření a jmění ve smyslu § 254 odst. 1 tr. zákoníku pak nelze dovodit ani z toho, že obviněný se měl zaručit „za správnost, průkaznost a úplnost účetních výkazů odrážejících skutečné majetkové poměry“ obchodní společnosti B. P., a. s., neboť mu nebylo kladeno za vinu, že

by snad způsobil nesprávnost, neprůkaznost či neúplnost takových účetních dokladů.

23. Ostatní námitky obviněného, v nichž poukázal na existenci tzv. extrémního nesouladu mezi skutkovými zjištěními a provedenými důkazy, neodpovídají hmotněprávní povaze dovolacího důvodu vymezeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. Obviněný jimi zpochybnil tvrzení soudů nižších stupňů, podle nichž šlo převážně o promlčené a nedobytné pohledávky s nulovou tržní hodnotou, a vytkl neuvedení dovětky „ve smyslu výroků auditora osvědčujícího hospodaření a účetnictví obchodní společnosti“ ve skutkové větě ve výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně. Nejvyšší soud zde odkazuje na rozhodnutí soudů nižších stupňů, které se zabývaly těmito námitkami a řádně a beze zbytku se s nimi vypořádaly, což je patrné zejména z odůvodnění rozsudku soudu prvního stupně na s. 30 a 31 a z odůvodnění usnesení odvolacího soudu na s. 3 a 4. Totéž platí o opakovaném tvrzení obviněného, podle něhož postoupené pohledávky nebyly promlčené, protože podle názoru Nejvyššího soudu je rozhodující, že pohledávky byly nedobytné. To soud prvního stupně dostatečně a nepochybně prokázal, přičemž ani případné formální prodloužení splatnosti pohledávek nemohlo mít vliv na to, že hodnota pohledávek byla v podstatě nulová, což nepochybně negativně ovlivnilo cenu akcií obchodní společnosti B. P., a. s., prodaných obchodní společnosti Č. U., a. s. Jinak pokud jde o údajný tzv. extrémní nesoulad mezi skutkovými zjištěními a provedenými důkazy, Nejvyšší soud odkazuje na svou dosavadní judikaturu k výkladu a použití dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., jak je souhrnně vyjádřena např. pod č. 36/2004, Sb. rozh. tr., s. 298, nebo v četných dalších rozhodnutích Nejvyššího soudu (např. též v usnesení velkého senátu jeho trestního kolegia ze dne 28. 6. 2006, sp. zn. [15 Tdo 574/2006](#), publikovaném pod č. 21/2007 Sb. rozh. tr.). Takový výklad byl potvrzen i řadou rozhodnutí Ústavního soudu (např. usnesením Ústavního soudu ze dne 9. 9. 2004, sp. zn. [III. ÚS 95/04](#), publikovaným pod č. 45 ve svazku 34 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu), v nichž se Ústavní soud ztotožnil s dosavadní praxí Nejvyššího soudu při interpretaci dovolacího důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., takže zde není důvod odchylovat se od této ustálené soudní judikatury. Navíc tvrzení o tzv. extrémním nesouladu mezi učiněnými skutkovými zjištěními a provedenými důkazy používá Ústavní soud k odůvodnění své vlastní rozhodovací praxe, při které z podnětu ústavních stížností výjimečně zasahuje do rozhodnutí obecných soudů, pokud má jejich nesprávná realizace důkazního řízení za následek porušení základních práv a svobod ve smyslu dotčení postulátů spravedlivého procesu (viz souhrnně zejména nález Ústavního soudu ze dne 18. 11. 2004, sp. zn. [III. ÚS 177/04](#), publikovaný pod č. 172 ve svazku 35 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu). Nejde tedy o žádný dovolací důvod podle § 265b tr. ř., jímž by byl Nejvyšší soud vázán.

24. Povaze tohoto dovolacího důvodu neodpovídají ani námitky obviněného, jimiž v podstatné části svého dovolání nesouhlasil se skutkovými zjištěními, která ve věci učinily soudy nižších stupňů, zejména když vytkl, jak soud prvního stupně hodnotil důkazy, jak se vypořádal s rozpory mezi důkazy, jak postupoval při dokazování a v jakém rozsahu provedl dokazování. Tím totiž obviněný zpochybnil výsledky dokazování a shledal existenci dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř. v chybném procesním postupu soudů nižších stupňů. Takové námitky se ovšem nijak netýkají právního posouzení skutku, který je obsažen ve výroku o vině v rozsudku soudu prvního stupně a za nějž byl obviněný odsouzen, ani jiného hmotněprávního posouzení. To potvrzuje i skutečnost, že obviněný v této souvislosti nepoukázal na žádné ustanovení hmotného práva, jež mělo být porušeno. Provádění důkazů, včetně jejich hodnocení a vyvozování skutkových závěrů z důkazů, totiž neupravuje hmotné právo, ale předpisy trestního práva procesního, zejména pak ustanovení § 2 odst. 5, 6, § 89 a násl., § 207 a násl. a § 263 odst. 6, 7 tr. ř.

25. Pokud jde o konkrétní dovolací námitky obviněného směřující proti skutkovým zjištěním a úplnosti provedeného dokazování, je především nutné konstatovat, že jde o námitky obsahově zcela shodné s těmi, které obviněný uplatnil již v předchozích stádiích trestního řízení. Byly součástí jeho obhajoby v hlavním líčení i základem jeho odvolací argumentace v odvolání podaném proti rozsudku

soudu prvního stupně, zejména pokud jde o námitku, že obviněný sám nepředával žádné konkrétní údaje ohledně obchodní společnosti B. P., a. s., kupující obchodní společnosti Č. U., a. s., že nikdy neprováděl účetní operace s úmyslem uměle navýšit majetek obchodní společnosti B. P., a. s., že nevedl její účetnictví, že nikdy nevydal pokyn k zaúčtování jakýchkoli pohledávek a o správnosti účetnictví byl přesvědčen z auditorských zpráv, že veškerá jeho účast na jednání, které je mu kladeno za vinu, spočívala pouze v podpisu smluvních dokumentů a předcházejícím jednání o ceně akcií a že kupující obchodní společnost musela vědět o pohledávkách, neboť byly zaúčtovány v účetnictví a řádně evidovány, přičemž obviněný nezaručil dobytost jakýchkoliv pohledávek. Na případ, kdy obviněný v dovolání uplatňuje obsahově shodné námitky s těmi, které již byly uplatněny v řízení před soudem prvního a druhého stupně, dopadají závěry usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29. 5. 2002, sp. zn. [5 Tdo 86/2002](#) (publikovaného pod č. T 408. ve svazku 17 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2002), podle něhož, „opakuje-li obviněný v dovolání v podstatě jen námitky uplatněné již v řízení před soudem prvního stupně a v odvolacím řízení, s kterými se soudy obou stupňů dostatečně a správně vypořádaly, jde zpravidla o dovolání zjevně neopodstatněné ve smyslu § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.“.

26. Obviněný tedy ve svém dovolání v podstatě požadoval, aby Nejvyšší soud jen na podkladě spisu přehodnotil důkazy, případně aby dal pokyny soudům nižších stupňů, jak mají hodnotit důkazy a k jakým skutkovým závěrům mají po takovém hodnocení důkazů dospět. To je ovšem v rozporu s koncepcí dovolání jako mimořádného opravného prostředku určeného k nápravě jen některých procesních a hmotněprávních vad výslovně uvedených v § 256b odst. 1 tr. ř., ale nikoliv k revizi skutkových zjištění učiněných soudy prvního a druhého stupně nebo k přezkoumávání jimi provedeného dokazování a hodnocení důkazů ve smyslu § 2 odst. 5, 6 tr. ř. Nejvyšší soud k tomu připomíná, že dovolání nenahrazuje řádné opravné prostředky, a – jak je již uvedeno výše – jeho podání není přípustné ve stejném rozsahu, jaký je charakteristický pro řádné opravné prostředky. Z tohoto pohledu je nutné posuzovat i naplnění dovolacího důvodu podle § 256b odst. 1 písm. g) tr. ř., na jehož podkladě nelze přezkoumávat samotnou správnost a úplnost skutkových zjištění, na nichž je založeno napadené rozhodnutí, ani prověřovat úplnost provedeného dokazování a správnost hodnocení jednotlivých důkazů, jak se toho obviněný domáhá (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 7. 8. 2002, sp. zn. [5 Tdo 482/2002](#), publikované pod č. T 420. ve svazku 17 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2002).

27. Nejvyšší soud nemohl akceptovat ani tvrzení obviněného, že byla porušena zásada subsidiarity trestní represe a použití trestního práva jako „*ultima ratio*“. Trestným činem je totiž obecně každý protiprávní čin, který trestní zákoník označuje za trestný a který vykazuje znaky uvedené v takovém zákoně (§ 13 odst. 1 tr. zákoníku). Zásadně tedy platí, že každý protiprávní čin, který vykazuje všechny znaky uvedené v trestním zákoníku, je trestným činem a je třeba vyvodit trestní odpovědnost za jeho spáchání (viz stanovisko publikované pod č. [26/2013-I.](#), II. Sb. rozh. tr.). Navíc Nejvyšší soud zdůrazňuje, že ani pojetí trestního práva jako „*ultima ratio*“ nevyklučuje spáchání trestného činu a uložení trestu v případě závažného porušení určitých povinností, které lze sankcionovat i mimotrestními prostředky, protože trestní zákoník chrání též soukromé zájmy fyzických a právnických osob (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 21. 12. 2005, sp. zn. [5 Tdo 1535/2005](#), publikované pod č. T 860. v sešitě 22 Souboru trestních rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2006). Nicméně úvahy o subsidiaritě trestní represe u obviněného jsou zatím předčasné, protože nejdříve je nutno vyřešit otázku, zda a v jaké výši způsobil škodu na majetku společnosti Č. U., a. s.

28. Obviněný J. Č. ve svém dovolání uplatnil též dovolací důvod uvedený § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř., podle něhož lze dovolání podat, jestliže v rozhodnutí některý výrok chybí nebo je neúplný. Tento dovolací důvod tak spočívá ve dvou alternativách. Jednak jde o to, že určitý výrok nebyl vůbec učiněn, takže v napadeném rozhodnutí chybí a činí jeho výrokovou část neúplnou, protože výrok zde

není obsažen, přestože jej soud měl podle zákona nebo podle návrhu některé ze stran pojmout do výrokové části rozhodnutí. Podstatou druhé alternativy je situace, kdy určitý výrok sice byl v napadeném rozhodnutí učiněn, ale není úplný, tedy pokud neobsahuje některou podstatnou náležitost stanovenou zákonem.

29. Jak vyplývá z obsahu dovolání obviněného, spatřoval zde naplnění uplatněného dovolacího důvodu patrně v tom, že odvolací soud rozhodl pouze o zrušení výroku o náhradě škody, aniž by se výslovně zabýval ostatními výroky rozsudku soudu prvního stupně. Obviněný ovšem blíže nespecifikoval, jaký chybějící výrok má na mysli, takže se lze pouze domnívat, že v části, v níž odvolací soud nevyhověl podanému odvolání, ho měl buď zamítnout, anebo alespoň ve výroku rozhodnutí uvést formulaci poměrně často užívanou v praxi odvolacích soudů, podle níž „v ostatních výrocích zůstává napadený rozsudek nezměněn“.

30. K tomu je nutno nejdříve v obecné rovině poznamenat, že zamítnutí odvolání podle § 256 tr. ř. přichází v úvahu jedině tehdy, jde-li o plné potvrzení zákonnosti a odůvodněnosti napadeného rozsudku, jakož i řízení, které mu předcházelo. Odvolání není důvodné, jestliže napadený rozsudek plně odpovídá ustanovením hmotného a procesního práva, a odvolací soud tedy neshledá důvod ke zrušení napadeného rozsudku nebo jeho části. V případě obviněného J. Č. odvolací soud po provedeném přezkumu dospěl k závěru, podle něhož byl rozsudek soudu prvního stupně nezákonný pouze ve výroku o náhradě škody. Proto tento oddělitelný výrok zrušil svým usnesením podle § 258 odst. 1 písm. f), odst. 2 tr. ř. Za uvedeného stavu již nemohl rozhodnout o zbytku odvolání dalším výrokem tak, že ohledně této části se odvolání podle § 256 tr. ř. zamítá, neboť odvolání obviněného tvoří zásadně jediný celek (jeden opravný prostředek). Současně odvolacímu soudu nelze vytknout ani to, pokud do výrokové části svého rozhodnutí nevložil větu nadbytečně užívanou odvolacími soudy „Jinak zůstává napadený rozsudek nezměněn,“ neboť takový „potvrzující výrok“ nemá žádnou oporu v zákoně. Jak totiž vyplývá ze zásad, jimiž se řídí rozhodování odvolacího soudu po přezkoumání rozsudku soudu prvního stupně (§ 254 tr. ř.) a které jsou obsahem ustanovení § 258 odst. 1, 2 a § 256 tr. ř., považuje-li odvolací soud za vadný jen výrok o náhradě škody, rozhodne tak, že zruší jen tento výrok, aniž by jakýmkoli dalším svým výrokem zároveň rozhodoval o tom, že ostatní výroky v rozsudku soudu prvního stupně, tj. výrok o vině a výrok o trestu, zůstávají nedotčeny a že se v tomto rozsahu odvolání zamítá. V takovém případě rozhodnutí odvolacího soudu není zatíženo vadou spočívající v chybějícím nebo neúplném výroku ve smyslu § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř. Podle § 256 tr. ř. odvolací soud postupuje jen tehdy, jestliže odvolání je nedůvodné v celém rozsahu. Částečné zamítnutí odvolání nepřichází v úvahu (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 8. 1. 2003, sp. zn. [7 Tdo 1079/2002](#), publikované pod č. T 531. ve svazku 23 Souboru rozhodnutí Nejvyššího soudu, který vydávalo Nakladatelství C. H. Beck, Praha 2003).

31. Dále obviněný spatřoval naplnění dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř. v tom, že v usnesení odvolacího soudu chybí výrok o důsledcích zrušení výroku o náhradě škody. Podle názoru obviněného soud prvního stupně jednal s jinými subjekty jako s poškozenými, a nikoli se správcem konkursní podstaty obchodní společnosti Č. U., a. s., takže v celém řízení vystupovaly na straně poškozených osoby, kterým toto právo nepřislušelo. Obviněný to považuje za podstatnou vadu řízení, kterou nelze zhojit pouze zrušením výroku o náhradě škody.

32. Soud prvního stupně rozhodl o nárocích poškozených obchodních společností C. G., a. s., a Č. U., a. s., tak, že je odkázal na řízení ve věcech občanskoprávních. Učinil tak s odůvodněním, podle něhož jednak již v dané věci probíhají občanskoprávní řízení a jednak nárok poškozené obchodní společnosti C. G., a. s., přesahuje částku škody zjištěnou v trestním řízení a je sporná i aktivní legitimace (soud prvního stupně uvedl nesprávně „pasivní legitimace“) této společnosti. Odvolací soud pak uvedený výrok soudu prvního stupně o náhradě škody jako vadný zrušil s odůvodněním, že škoda byla způsobena výlučně obchodní společností Č. U., a. s., která se ovšem v době trestního řízení již nacházela v konkursu, takže s ohledem na tuto skutečnost jediným subjektem oprávněným

uplatnit nárok na náhradu škody byl správce konkursní podstaty v zastoupení posledně zmíněné obchodní společnosti. Ačkoliv tak správce konkursní podstaty učinil a nárok na náhradu škody uplatnil správně a včas, soud prvního stupně jej ignoroval, nerozhodl o něm, v hlavním líčení jej nepřečetl a ani nedoručil správci konkursní podstaty opis rozsudku.

33. K tomu Nejvyšší soud připomíná, že podle § 246 odst. 1 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenčního zákona), ve znění pozdějších předpisů, přechází prohlášením konkursu na insolvenčního správce oprávnění nakládat s majetkovou podstatou, jakož i výkon práv a plnění povinností, které přísluší dlužníku, pokud souvisí s majetkovou podstatou. Jak tedy odvolací soud správně uvedl, jediným subjektem oprávněným uplatnit nárok na náhradu škody podle § 43 odst. 3 tr. ř. v zastoupení poškozené obchodní společnosti Č. U., a. s. byl její správce konkursní podstaty. Soud prvního stupně však nárok správce konkursní podstaty na náhradu škody uplatněný již v přípravném řízení nepřečetl v hlavním líčení a ignoroval jej. Proto odvolací soud nemohl napravit pochybení soudu prvního stupně ani odkázat s nárokem na náhradu škody na řízení ve věcech občanskoprávních ten subjekt, který byl skutečně oprávněn uplatnit takový nárok. Správně se tedy omezil pouze na zrušení vadného výroku o náhradě škody v rozsudku soudu prvního stupně.

34. Na základě výše uvedeného je evidentní, že soud prvního stupně nepostupoval správně, přičemž odvolací soud pak rozhodl jediným možným způsobem. Takové pochybení by tedy logicky s odkazem na odůvodnění usnesení odvolacího soudu nebylo možno napravit ani v dovolacím řízení, neboť odvolací soud, proti jehož usnesení směřuje dovolání obviněného, svým rozhodnutím nenaplnil žádný dovolací důvod.

35. Ve vztahu k námitce obviněného odkazující na důvod dovolání uvedený v § 265b odst. 1 písm. k) tr. ř. tak Nejvyšší soud shledal dovolání obviněného neopodstatněným. Nicméně vzhledem k tomu, že Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení odvolacího soudu a jemu předcházející rozsudek soudu prvního stupně z jiného důvodu, soud prvního stupně se v novém řízení musí vypořádat s nárokem na náhradu škody, který uplatnil správce konkursní podstaty obchodní společnosti Č. U., a. s.

36. K dovolacímu důvodu podle § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř., který rovněž uplatnil obviněný ve svém dovolání, Nejvyšší soud připomíná, že ho lze naplnit ve dvou alternativách. Podle první z nich je tento dovolací důvod dán tehdy, pokud bylo rozhodnuto o zamítnutí nebo odmítnutí řádného opravného prostředku podaného proti rozsudku nebo usnesení uvedenému v § 265a odst. 2 písm. a) až g) tr. ř., aniž byly splněny procesní podmínky stanovené zákonem pro takové rozhodnutí. V této variantě jde o procesní dovolací důvod, který spočívá v porušení práva na přístup strany k druhé soudní instanci, a to zejména ve formě odmítnutí nebo zamítnutí řádného opravného prostředku bez věcného přezkoumání napadeného rozhodnutí. Odvolání obviněného však bylo v souladu se zákonem a v řádně provedeném odvolacím řízení podle § 254 tr. ř. věcně přezkoumáno a za dodržení všech zákonných podmínek odvolací soud rozhodl podle § 258 odst. 2 tr. ř. o zrušení výroku o náhradě škody v rozsudku soudu prvního stupně. Tím tedy nemohl být naplněn zmíněný dovolací důvod v jeho první alternativě.

37. Podle druhé alternativy lze dovolací důvod uvedený v § 265b odst. 1 písm. l) tr. ř. shledat za situace, pokud v řízení, které předcházelo vydání napadeného rozhodnutí, byl dán některý jiný z důvodů dovolání obsažených v ustanoveních § 265b odst. 1 písm. a) až k) tr. ř. Obviněný pak spatřoval v předcházejícím řízení naplnění dovolacích důvodů podle § 265b odst. 1 písm. g) a k) tr. ř. K těmto důvodům dovolání se Nejvyšší soud podrobně vyjádřil již výše, přičemž zjistil, že námitky obviněného, které podřadil pod dovolací důvod podle § 265b odst. 1 písm. g) tr. ř., jsou zčásti důvodné, přičemž ostatní nejsou opodstatněné nebo neodpovídají žádnému z dovolacích důvodů.

38. Na podkladě shora uvedených skutečností a úvah Nejvyšší soud shledal dovolání obviněného J. Č. zčásti důvodným, a proto podle § 265k odst. 1, 2 tr. ř. zrušil napadené usnesení odvolacího soudu i

rozsudek soudu prvního stupně, včetně rozhodnutí na ně obsahově navazujících, pokud zrušením pozbyla svůj podklad. Podle § 265l odst. 1 tr. ř. pak Nejvyšší soud přikázal věc Městskému soudu v Praze, aby ji v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.

39. Městský soud v Praze tak v uvedeném rozsahu opětovně projedná trestní věc obviněného J. Č. a odstraní vady vytknuté tímto rozhodnutím Nejvyššího soudu, zejména náležitě vyřeší otázku povahy a výše škody, kterou měl obviněný způsobit na majetku obchodní společnosti Č. U., a. s. Současně se soud prvního stupně vypořádá s nárokem správce konkursní podstaty obchodní společnosti Č. U., a. s., na náhradu škody, který byl uplatněn včas a řádně a o němž soud v předchozím řízení nerozhodl. Nejvyšší soud dále připomíná, že podle § 265s odst. 1 tr. ř. je soud nižšího stupně vázán právním názorem vysloveným v tomto rozhodnutí a při odůvodňování rozsudku musí důsledně respektovat ustanovení § 125 odst. 1 tr. ř.

40. Protože vady napadeného usnesení a jemu předcházejícího rozsudku zjištěné na podkladě důvodně podaného dovolání obviněného nebylo možno odstranit v případném veřejném zasedání dovolacího soudu, rozhodl Nejvyšší soud o tomto dovolání podle § 265r odst. 1 písm. b) tr. ř. v neveřejném zasedání.